

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai szétküld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 ft
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7 „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy hónap . . . 1 „	Egy hónap . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. petit sor egyszer . . . 30 kr
Mindenképpen közzététel . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-eszéki egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények irányozandók. Bérmentesen leveleket csak ismert kézzel fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Az új kormány.

Arad, november 11.

„Ő Felsége magáévát tette a szabadelvű párt álláspontját ezen alapon Wekerle Sándort megbízta az új kormány alakításával.”

E rendkívüli jelentőségű, ezen minden honfi szívében reménykedve ápolta, várva-várt hírt vitte meg ma a villamos táviró az ország minden végébe, s tette a mai napot emlékeztetéssé a magyar nemzet történetében.

Leirhatatlan a lelkesedés, az emelkedet hangulat, mely annak nyomában a Kárpátoktól az Adriáig elfogta a kedélyeket, melyek az ellenzék rendszeres igazgatásai következtében már-már elcsüggedtek az ország sorsát intéző tényezők hazafisága, Magyarország jobb jövője iránt.

Bámulatos idők! Az események ködfátyolképekhez hasonló gyorsasággal fejlődnek, alakulnak, követik és váltják fel egymást; az egyiknek halványuló vázlata még ott kísért a kárpiton s keresztül-kasul rajta már kibontakoznak a következők körvonalai; a viharéhoz hasonló sebességgel hozza a székvárosból a gyorsvonat a legutóbbi események írott krónikáját, hogy a még fel sem száradt betűk tanúságtételeit pár órával később az ország legtávolabbi zugában is tudomásul vegyék, s ime a villám szárnyain érkeznek a legújabb fordulat részletei, melyek egy világhistóriai momentum, egy századokra kiható esemény jelentőségével domborodnak ki a bámuló közönség szeméi előtt, s multtá teszik a még pecsét alatt álló titkait a jelennek.

Mint mikor a nyílt színen az egész szcenéria összeomlik s az egymásra dülő, a süllyedő színpalak helyén új világ képe tárul a szemlélő elé, úgy változott meg egyszerre a stabilitás örök időkre hivatott jellegével bíró kormány-rendszerünk. s adott helyet egy másiknak, mely közel hozta a remények távol kódében derengő célokat, s feltárta az utakat, melyeken biztosan elérhetők.

Ki tudná a rendkívüli eseményeknek, melyeket lapunk távirati rovataiban közlünk olvasóinkkal, horderejét e pillanatban kellőleg méltatni? Minden egyes részlete egy alkotó eleme az új, a modern Magyarországnak, minden momentum egy-egy mustármag, melyekből államiságunknak, nemzeti életünknek élő, viruló fái fognak — ha a magyarok istene is úgy akarja — védőleg, éltetőleg fakadni.

Európa legalkotmányosabb fejedelme, a bölcs, a népe jólétét szíven viselő magyar király szentesítette a törekvéseket, melyek az egész nemzetet lelkesítik, s azok megvalósításához kijelölte azon férfit, ki duzzadó ereje, bámulatos szellemi

képességei, lankadatlan munkakedve, páratlan népszerűsége által már eleve biztosítékot nyújt az iránt, hogy rendkívüli közgazdasági sikereihez meg fogja szerezni azt a másikat, mely a népek milliói számára a lelkiismeretnek szabadságát, a családi életnek békéjét, mely a négy folyam közén élő népnek magyarságát, Szent-István koronájának fényét, a magyar állam függetlenségét és szuverenitását van hivatva minden időkre biztosítani.

A lelkesedés, a ragaszkodás lángjánál, mely legújabb elhatározása folytán a fejedelmet népe részéről körüllobogja, tűnő lidércsfény gyanánt halványul és mulik az a mesterségesen és az elfajult párttusákat jellemző lelkiismeretlen, bűnös könnyelműséggel szított izgalom, mely öntudatos célzatossággal idézte föl a nemzet és királya közé a rég letűnt idők emlékeit.

Az új miniszterelnök és kormánytársai, mindenik erősen kidomborodó hatalmas individualitás, mindenik tehetsége, jelleme külön egy-egy program, melynek hűségét igazolja képviselőjének multja, jövőbeli sikerét képessége. A tehetségek minisztériumának nevezte a magyar kormányt mostani viszálylépése alkalmából egy bécsi világlat, s nincs okunk nekünk csekélyebb mértékkel mérnünk őket, kik most a válság tüzeiből a Felség bizalma s a szabadság éltető szelleme által újabb erővel lépve a tettek mezejére, a szabadelvű párt élén méltó előharczói lesznek a nemzetnek a második honfoglalás és honalkotás újabb ezredévre hivatott nagy munkájában.

Eljen a magyar király! Eljen a haza! Eljen a lelkiismeret-szabadság és annak előharczosa, az új magyar felelős minisztérium!

Ő Felsége magáévát tette a szabadelvű párt álláspontját és ezen alapon Wekerle Sándort megbízta az új kormány alakításával.

Ezen fordulat a helyzetben sokkal fontosabb, messzebbre kiható, semhogy a liberalizmus diadalának jelen pillanatában azt eléggé méltányolni lehetne. Ilyetén alakulása a körülményeknek előre látható volt, bár a befolyásos körök cselszövényétől az utolsó pillanatig tartani lehetett.

Különösen Vaszary Bécsbe hivatása keltett aggodalmat, és azon körülmény, hogy olyan nagy inkognitóban utaztatták.

Ez volt azonban a reakciónak utolsó tölténye, amely szerencsére ma csütörtököt mondott.

Tisza Kálmán, Szapáry, Bánfy és Fehérváry, mint a szabadelvű párt mandatóriusainak tanácsa vitte

dülőre a helyzetet és ma Magyarország büszkén tekinthet a szabadelvű pártra, mely ezuttal a legnagyobb vívmányok egyikét küzdötte ki bölcsességével és hazafiasságával. Ő Felsége délelőtt féltízkor fogadta Fehérváryt, tíz órákor pedig Wekerle Sándort. Az előbbi kihallgatások folytán már tisztázva volt a helyzet és így Wekerlével a király közölte, hogy ráruhazza a kabinet alakítási megbízást. Wekerle kezdetben hivatkozott tárczájának saját terheire, melyek egész embert igényelnek, de végre is engedett a király és tanácsosai sürgetésének és vállalkozott a kabinet megalakítására.

Egészen megbízható forrásból jelenthetjük, hogy a volt kabinet marad változatlanul. Csak a belügyi tárczára keresnek embert. Belügyminiszter Tisza István, vagy Radó Kálmán vasmegegyei főispán lesz.

— Újabb táviratok. —

Bécs, nov 11. (Saj. tud. távirata.) Újabb felhivatalos jelentések konstatálják, hogy Wekerle Sándor ideiglenes pénzügyminiszter **tényleg elvállalta a király megbízását.** A kabinet-alakításra meghallgatott összes államférfiak ritka egyértelműséggel valamennyien Wekerlét ajánlották miniszterelnöknek, mint arra leghivatottabb egyént.

Bécs, november 11. (Saj. tud. táv.) Wekerle ma este Budapestre utazik s miután pártjának tagjaival s az irányadó politikai tényezőkkel értekezett, teszi meg előterjesztését a kormány alakítása iránt az egyes tárczára nézve.

Budapest, novemb. 11. (Saj. tud. táv.) Jelenthetjük, hogy Wekerle megbízását a lehető legrokonszenvesebben fogadják minden körben. A miniszterekben legfeljebb az igazságügyi tárczában várható változás.

Budapest, november 11. (Saj. tud. táv.) A lefolyt kormányválságra vonatkozólag a „Nemzet” legilletékesebb forrásból vett értesülés alapján a következő fontos cikket közli. Több lap úgy nyilatkozik, mintha nem volna tisztában a kabinetválság okával, mintha a kabinetválság csak azért történt volna, mert a korona és az összes kabinet között egyházpolitikai kérdésekben merev nézeteltérés volt, s ez okozta egyedül a kabinet bukását és hogy a korona ezen állásfoglalás által ellentétbe helyezte magát a nemzet akaratával. A mint mi megítéljük a helyzetet, ezen elfogás egészen téves és annak igazolására utalunk a miniszterelnök felszólalására a képviselőházban és a szabadelvű körben. A miniszterelnök a válság egyik okaként azt jelezte, hogy a polgári házasság ügyében teendő nyi-

latkozatra nézve, magában a minisztertanácsban eltérő nézetek voltak, különösen arra nézve, hogy a kormány tagjainak egy része nem tartotta sem időszzerűnek, sem szükségesnek a házasságjognak minden részletére nézve nyilatkozni és helyesebbnek tartotta azt a nyilatkozatot akkor tenni, midőn a házassági jog részletei kidolgozva lesznek, amikor tehát nemcsak elvi enuncziáció történik, hanem a kérdés egyszersmind gyakorlati megoldást is nyer; ha tehát a korona arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem elvi szempontból, hanem azért nem helyesli az ily nyilatkozat megtételét, mert erre a jelen időpontot nem tartja alkalmasnak, mivel még elesebbé is tehetné a létező felekezeti viszályt és mert ilyen elvi kijelentésnek nincs gyakorlati értéke, akkor a korona ugyanazt az álláspontot foglalta el, mint a kormány tagjainak egy része. Ezen álláspont még nagyon távol áll attól, hogy a korona ellentétbe helyezte magát a nemzet akarásával, amiként ezt több lap híreszteli. Hogy magában a kormányban volt e kérdésre nézve vélemény-különbség, azt jelezte a miniszterelnök a pártban történt felszólalása azon részében is, melyszerint nem tartotta kívánatosnak, hogy ezen egyházpolitikai kérdésekben részleges kormányválság beálljon, mert annak könnyen pártválság lett volna a következménye, melyre Szapáry alkalmat szolgáltatni nem akart. Azért választotta azt az utat, hogy az összes kormány adja be lemondását. Alkotmányos szempontból teljesen jogosítva van a korona bármely javaslat benyújtására az előleges helybenhagyást meg nem adni, ép úgy, mint joga van minden törvényjavaslattól megtagadni a szentesítést; de jelen esetben erre nem is volt alkalom, mert a házasságijogról szóló javaslatok még nem voltak oly stádiumban, hogy azok előterjesztéseiről a korona határozhatott volna.

Budapest, nov. 11. (Saj. tud. távirata.) Wekerle miniszterelnök a királyhoz a hivatalos államférfiakkal holnap reggel érkezik Budapestre.

Wekerle még a holnapi nap folyamán megteszi lépéseit a kormányalakításra, hogy mihamarabb előterjesztéssel léphessen a korona elé. Célja lévén a jelenlegi válságos helyzetnek minél hamarabb véget vetni.

Budapest, november 11. (Saját tud. táv.) Fővárosszerte híre járt, hogy a király személye körüli miniszteriumot Pápay kabinet-irodai főnökkel fogják betölteni. Illetékes forrásból jelenthetjük, hogy ez a hír teljesen valótlan.

Belföld.

Szapáry Olaszországban.

Az ügyek ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök, — mint a „Pesti Napló“ tudni véli, — a jövő héten, mielőtt az ideiglenes állapot megszűnik s az új kormány ki lesz nevezve, egész családjával Olaszországba utazik.

Illetékek.

Az államkincstár bevételei bélyeg- és illetékek címén folyvást emelkedő tendenciát mutatnak. A fokozatos emelkedés a folyó évek eddig ismert szakában is mutatkozott. Az idei szeptember hó végéig ugyanis, mint értesülünk, a bélyegekből és illetékekből kerek számban hatszáz ezer forinttal volt nagyobb az államkincstár bevétele, mint a múlt évek megfelelő szakában.

A hős Tibád.

A harc hevében, hogy micsoda következetességek vannak — különösen ha politikáról van szó — s hogy mennyire dolgozik ilyenkor a helyes gondolkodás elvébe kerülő képzelődő tehetség heve, arról egy kicsike, de igen mulatságos példa fekszik előttünk — írja a „Pesti Hírlap“. — Tibád Antal képviselőnek tegnapi „klauzulás“ beszédét kivonatban reprodukálja valamennyi lap. Az egyik — mely pedig első lapján Tibádnak nagy fúziós cikkét közli — jónak látta Tibád iránt való gyöngédségből megjegyezni, hogy az az értekezlet beszéd „gyarló és tendenciózus kivonatban“ közöltetett a lapokkal. Eddig jó és szép volna; csak hogy az „Ö. É.“ a valósághoz híven kijelenti, hogy ő erről nem tehet, mivel azt a kivonatot — maga Tibád Antal készítette.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 769.3 mm., délután 2 órakor 768.3 m. Hőmérséklet reggel 7 órakor $0^{\circ} + 5.6$, délután 2 órakor $0^{\circ} + 8.1$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 1, délután 2 órakor DN. 3. Felhőzet: reggel borult, esik, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Katona József emlékezete.

Arad, november 11.

Ma van századik évfordulója azon napnak, melyen az eddig utólrhetlen és legnagyobb magyar drámaíró, Katona József Kecskeméten meglátta a napvilágot.

Sűrű, sötét homályban termett akkor a magyar drámaírás, melynek a nemzeti irodalom művelői között alig akadt eredeti munkása s ha itt-ott fel-fel is tűnt a még kezdetlegesebb színpadokon egy-egy szindarab, az a külföldiek gyenge utánzata, vagy legjobb esetben fordítás volt csak.

A szomorú hanyatlás korszaka után Magyarország politikai helyzete ép oly szomorú képet mutatott, mint azelőtt a nemzeti irodalomé.

Az általános elnemzetlenedés közepette csak kevesekben, de annál hathatósabban lendült fel a magyar nemzeti eszme, a magyar génusz sugallta lelkesedés, hogy fenn kell tartani e nemzetet minden politikai nyomás, minden elnémeterítés harca daczára.

És bár a nyomasztó politikai viszonyok megbénítólag hatottak is a köz- és társadalmi életre, azon dicső kevesek, kik bátran mentek bele a harczba a magyar nemzeti eszmével zászlójukon, még is találtak tért és időt, ahol a kitűzött dicső iránynak, a nemzeti eszme ápolásának magvait elhintették, mely magvakból kelt ki azon fa is, melynek terebélyes ágán termett meg a magyar dráma-irodalomnak maig is páratlan gyöngye: Katona József Bánk-bánja.

Az a tér a magyar nemzeti irodalom tere volt.

Csak itt és máshol nem érvényesülhetett a magyar nemzeti eszme munkásainak küzdelme, csak a költészet hangjain szólhatott meg a nemzet fájdalma és kesergése is csak a költészetben élt meg, virágzott, művelődött a magyar nyelv.

A magyar nemzeti eszme és szellem tehát csak a költészetben csillant fel, maga a dráma-irodalom azonban, mint fentebb mondók, csak zsenge korát élte.

De e zsenge kor mégis elegendő alap volt arra, hogy abból egy oly fenomenális alak, mint Katona József, kerüljön fel a magyar költészet egére és ragyogjon ott oly fényvel, melynek sugara még ma is süt és tündökölni fog századokon keresztül.

Katona József maga is eleinte csak egyik szorgalmas, próbálgató tagja volt azon keveseknek, kik a magyar nyelv terjesztését, művelését tűzték ki célul.

Eleinte csak fordított művek jártak. Kotzebu korában csak Kotzebu szelleme hódíthatott és számtalan volt azon német lovagdrámák száma, melyek az első magyar színpadokat elárasztották.

Katona József leküzdvé az előítéleteket, a nyomort, mely a színművészeknek, íróknak már akkor is osztályrészül jutott, szívvel, lélekkel állott sorába azon dicső alakoknak, kik

TÁRCZA

— November 12. —

Zempléni Árpád költeményei.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Ez alatt a cím alatt jelent meg a minap egy kötet vers. Jókai Mór, Mitszák Kálmán, Vajda János, Kiss József megleghangu előre való mondása, ajánló sorai helyett ez a két szó diszíté a könyv első lapját: „Harmadik kiadás.“ S a mint fél füllel hallottam, az első hatszáz, a második ezer, a harmadik kétezer példányban jelent meg.

Ezt magyar poéta mostanában nem érte meg. Felületes recenziának elég is volna ennyi, ha könyvvásárló publikumunk sokszor fércmunkákat is szét nem kapkodna...

Zempléni Árpád nevét nem tegnap hallottuk először. Két-három esztendeje, hogy irogat szépirodalmi lapjainkba. Első verseivel megnyert bizalmunkat, föléle való jó vélekedésünket a többivel csak növelte, öregbítette.

Két éve, hogy költeményei első ízben könyvpiacon kerültek. A kiadás csakhamar elfogyott. Az idén bővítette a kötetet, s újra sajtó alá rendezte. Mástól hónapja, hogy a második kiadás elhagyta a sajtót. A már a harmadik még vastkosabb kiadás is a könyves boltban van.

Versei első kiadásánál meglepett bennün-

ket az az erős antokritika, melylyel költeményeit összeválogatta s az a kelletlenül se többet, se kevesebbet nem mondó kifejezések, melyekkel érzelmeit, gondolatait előadja.

Ezt a kellemes meglepetést megszokássá változtatta versei két legutóbb, sok bővítéssel megjelent kiadása. Megszoktuk, hogy Zemplénitől még közepes jó verset se olvastunk, csak jót.

A tíz ives kötetben valami százhusz költemény van elég ügyesen összehalmozva, fiatal poetáknak az utolsó nyolcz év alatt irt poemáiból.

Keves kivétellel valamennyi lyrai, és pedig jó részben szerelmi.

De talál hangot élete ezer baja megzenésére is. Nehány komoly s néhány vidám parodikus hangú hazafias költeményen kívül több apró műfordítás is fordul elő a kötetben.

Boldog szerelmében nem csapong lelke a szerfák között, hogy azoktól kérjen szót, kifejezést, mely a kedvesére rá illik, nem hozza el a napot és minden ragyogásait az égnek, hogy galambja nyakába akassza, egyszerűen, keresetlen szóval, de annál szívből fakadóbban említi meg szerelme tárgya szépségeit. Szerelmi költészetek különben keveset foglalnak azval, hogy barna-e vagy szőke, kékény-e vagy buza virág szemü a kedvese. Inkább szerelme fázisait örökítik meg dalai.

A miatt, hogy szeretője elhagyta, nem sópánkodik, sir, jajgat éjszakáknak évadján, legföljebb sohajt egyet-kettőt, magát, szerencsétlen sorsát okozva a veszteség miatt.

Legszebb szerelmi versei az „Elveszett paradicsom“ című ciklusban vannak össze foglalva. Megragad bennünket az a keresetlen, mégis megható hang, melyen a „Válasz-uton“ cz. költeményében egy zsidó leánykára való szerelme az ő anyjának, mint keresztény asszenynak, a viszony ellen való tiltakozása fölött töpreng.

Megtagadjam szívemet s anyámat,
Aldását, ha el nem nyerhetem?
Megtagadjam szívemet s szerelmét
Téged drága tiszta kedvesem?...

Tépelődő gondjaim a kettős
Szikla közt mind megfeneklenek.
Oh anyám, te szent vagy, jó magasztos,
Es a szentek mind — kegyetlenek.

Egyik legkedvesebb szerelmi költeménye a következő kis tréfás vers:

Sirba hunyt szerelme az én bus szívemnek,
Gyászos holtad után hol keresselek meg?
Látom-e még viszont gyönyörű szép lelked,
Vagy a sir előlem mindörökké elfed?

a magyar színművészetnek alapvető munkálata vállalkoztak.

Lassan, nyomról-nyomra haladva munkált Katona József fiatal korában az irodalom művelésén és élete férfi korában állott elő hatalmas alkotásával, a „Bánk-bán“-nal, mely szakított a kora szentimentális irányzatával és a hazai történelemből véve tárgyát, kimutatta a magyar nemzeti dráma irányát és utját a követőknek, kiknek az első nagy alkotást utólni nem, tán csak megközelíteni sikerült.

Mint minden nagy alkotás, úgy a „Bánk-bán“ is csak idők múlva kapta meg az igazi elismerést, dicsőítetést koszoruját.

Mindazáltal tagadhatlan és kétségbevonhatatlan tény, hogy a Bánk-bán a magyar drámaírás terén még ma utólrhetetlen mű és példányképpül szolgál a fiatal drámaíróknak a drámáik megalkotásában.

Maga pedig, a legelső magyar dráma alkotója, természetesen joggal foglalja el a magyar drámaírás történetében azon első és legmagasabb helyet, hová a kritika helyezte.

Es most száz éves fordulóján születése napjának ünnepeljen minden színház, ünnepeljen minden színművész a legnagyobb magyar színműíró dicső emlékére és ünnepelje meg a nemzet azon halhatatlan fia emlékeztét, kinek működése a magyar irodalom terén nemzetének is dicsőséget, babérokat hozott.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 12. —

Változás nem várható.

Az

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben

házhoz hordva:

Egész évre 12 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Vidéken

szétküldve:

Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának küldendők, ugyesint ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

H I R E K.

November 12. Szombat. Róm. kath. naptár: Jozafát. — Protestáns naptár: Jónás. — Görög-keleti naptár (október 31.): Epimák. — A nap két 7 óra 2 perczkor, nyugszik 4 óra 26 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3-4-ig és pénteken 11-12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Hej, csak én azt tudnám, a menyország hol van,
Hogy mennék utánad, kedves, ebb' a nyomban.
Atdófnám szívemet, hol az élet lakik,
Szállanék utánad csillagtól csillagig.

De hátha a menybe nem eresztenének,
Oda nem mehet be az öngyilkos lélek.
Ott lesz majd szent Péter, beüzenem tőle:
Tisztelt Piroskát régi szeretője!

Többi lírai költeménye élete ezer változással, azok benyomásával foglalkozik. Borongós nagyon sötét pesszimizmus jellemzi ezeket.

Sok szenvedés, nagy nyomor az, amit Zempléni át élt. Nem csoda, ha olyan sebekeg ütött az élet szívére, a melyek soká, nagyon soká, vagy soha sem hegegnék be, a melyeket a leggyöngédebb érintés is fölszakgat.

A sebek minél előbb való gyógyulása, a felejtés a mit Zempléni istentől kér és más semmi.

Érző szívet, koldus nyomort.
Nagy vágyakat, nagy czélt adál.
És szép reményeim közé
Pusztítva jött el a halál.

E gyászos nagy ravatalon
Ma csak holttesteket találók.

Csiky-ünnepély.

— Hivatalos meghívó. —

Az aradi „Kölcsey-egylet“ által 1892. évi november hó 17-én a városháza nagytermében rendezendő Csiky-ünnepély műsora.

1. Fohász. Szövegét írta Decsy Géza, dallama André A.-tól. Előadja a Kölcsey-dalkör.

2. Megnyitó beszéd, tartja: Parecz István.

3. „Csiky Gergely emlékezete“ Pekry Károlytól. Szavalja Somló Sándor.

4. Emlékbeszéd, tartja: Somogyi Gyula.

5. Bucsú, Zimay Lászlótól. Előadja a Kölcsey-dalkör.

Kezdődik d. u. 4 és fél órakor.

Az ünnepélyre a közönséget tisztelettel meghívja

a rendező-bizottság.

— Rendkívüli kiadásban tudatta tegnap az „Aradi Közlöny“ ismét a kormányválságban beállott, fölötté érdekes fordulatot. Külön kiadásunk már a kora délutáni órákban megjelent s szenzációs tartalmánál fogva lázba hozta az egész várost. Vidéki előfizetőink mai lapunkban olvashatják a külön kiadás tárgyát képező sürgönyöket.

— A hivatalos lapból. A király Bittsánszky Ede főbányatanácsos, nagybányai bányagazgatónak, sok évi sikerdus és hasznos működése elismerésül, a ministeri tanácsosi címet és jellegű díjmentesen adományozta.

— József főherczeg Kis-Jenőn. Kisjénői levelezőnk írja: Forinyák Gyula altábornagy tegnap este Aradról ide érkezett s a főherczegi kastélyban szállott meg, hogy József főherczeg és fia inak f. hó 24-én történendő ideérkezéséhez a szükséges intézkedéseket tegye. A főherczegi család ez alkalommal kéthetét tölt Kis-Jenőn, hol nagyobb vadászatoknak rendezni. Edelsheim-Gyulay Lipót báró aradmegyei birtokán e hó folyamára szintén nagyobb hajtvadászatok vannak tervezve, melyre, úgy a főherczegi vadászatra is Aradmegyéből s a fővárosból számosan lesznek hivatalosak.

— Szomoru statisztika fekszik előttünk, melyben rideg számadatokkal van feltüntetve a difteritisz járvány 1891. szeptember 1-től 1892. október 29-ig terjedő uralkodása. A járvány egész ideje alatt Arad 42,902 lelket számláló lakosságából difteritiszben megbete-

gedett 1016 gyermek, 20 férfi és 35 nő, összesen 1071 egyén, a kik közül felgyógyult 661 gyermek, 19 férfi és 6 nő, összesen 686 egyén. Meghalt 347 gyermek, 1 férfi és 1 nő, összesen 349 egyén. Október 30-tól november 5-ig 18 új betegedési eset fordult elő. Ma 8 beteg gyógykezelatik.

— Aradiaknak tilos a vásár. Beél város egészségügyi bizottságának határozata alapján az Aradvárosában fellépött kolera járvány miatt a beéli országos vásárra Aradváros területéről senki sem fog bebocsájtatni.

— Az aradi kolera megszüntetése. Arad szab. kir. város járványbizottsága ma délután 5 órakor ülést tart, melyen a kolera megszüntetése fog tárgyalatni. Valószínű, hogy a járványbizottság, mint ilyen, megszünteti működését és visszaalakul közegészségügyi bizottsággá.

— Újabb koleraeset Aradmegyében. Midőn már azt hittük, hogy a kolera befejezte szereplését vidékünkön, akkor kezd csak valóban felütni a fejét. Uj-Panaton ez ideig újabb megbetegedés nem történt. A két beteget a leggondosabb ápolásban részesítik s így remélhető, hogy a veszélyes járvány nem fog e helyen több áldozatot követelni. A betegek már a jobbulás útján vannak. Annál nagyobb feltűnést keltett az a hír, hogy a kolera most már Ötvenesen is fellépett, s a megbetegedés halálozással végződött. Az esetről a hivatalos jelentés még nem érkezett meg, s így csak kevés adat áll rendelkezésünkre. A tény az, hogy Ötvenesen egy Sajtos József nevezetű egyén ázsiai kolerában megbetegedett s abban meg is halt. Az esetről sürgönyileg értesítették az aradi főszolgabírói hivatalt, mely azonnal megtette a szükséges intézkedéseket.

— Érdekes hangversenyre van kilátása városunk műértő közönségének. A nagyköruti polg. leányiskola tantestületében élénk mozgalom indult meg egy estély rendezésére, melynek eszméje ép oly szép és kegyeletes, mint a milyen nemes a célja. Ugyanis a tantestület nagyerdemű igazgatónőjével, élén néhai Rottér János volt növendékeivel, decz. 4-én hangversenyt rendezni a „Rotterdamp“ alapítvány gyarapítására, melynek kamataiból szegény gyermekek látásának el tanszerekkel és meleg ruházzal. Szép eszme egy köztisztletben és szeretetben állott férfi emléket kegyeletesen megörökíteni, ki több mint egy félszázadon át fáradozott és buzgólkodott a tanügy érdekében. A közreműködők nevét még a titokzatosság érdekessége takarja, csak annyit árulhatunk el, hogy ifjuság, kellem és szép tehetség fognak egyesülni arra, hogy a közönségnek kellemes és élvezetes estét nyujtsanak és azért biztosra vesszük, hogy a közönség tömeges látogatás által fogja meleg pártfogásában részesíteni ez — ismételjük — ép oly szép eszméjű, mint nemes célú vállalkozást.

— Laktanyaépítés. Arad egész iparossága élénk érdeklődést tanusít az aradi magy. kir. honvéd gyalogsági laktanya építési munkálataira e hó 14-én tartandó árlejtés iránt. A vállalkozási kedvet különösen fokozza az a körülmény, hogy az előirányzati költségek megközelítik a 75,000 frtot. A laktanyának a Kossuth-utczára néző homlokzatának folytatását képező köfalkerítés egész hosszában egy emeletes épület van tervezve. Az épület Kiss Ernő-utczai homlokzata mellé szintén egy emeletes épület fog épülni. A kaszárnya udvari épületeinek lebontása által nyerendő udvar a kaszárnya mellett fekvő s a Kiss Ernő-utczára nyíló városi kertből elveendő mintegy 1000 négyszögölnyi területtel fog kibővített. Öröndetes körülmény még az is, hogy az építkezésnél eszközözendő aszfaltmunkák elkészítésére magyar aszfalttársaságok fognak jelentkezni. Az árlejtések eredményére annak idején még visszatérünk.

— Aktivált tartalékos hadnagyok. Palliardi Alfréd, Dubinievicz József és Schiller-Reymond Gyula próbaszolgálatra a 33. gyalogezredhez besz

Temesd el őket, multamat:

— A mélységből hozzád kiáltok!

A holnapom kétségbeesés:

Lesz-e betevő falatom?

Lesz-e hajlék, mely befogad,

A hol fejem lehajthatom?

És mégis szívem feledést,

Nem új reményeket sorárog.

Oh, vedd el rólam multamat:

— A mélységből hozzád kiáltok!

Az élet viszontagságai elvették kedvét a nagy czélokért való küzdelemtől.

A világnak álmaiba szőtt dicsősége, jövődjének délibábjá nem csalogatják már: lemondott mindenről.

A lemondásnak, a közönynek egész czyklust szentel dalaiból, melynek „A szélbe“ „A tetszalott“ a legszebb virágai.

Bensőség, mélység jellemzi Zemplénit, a kinek kellemesen gördülő nyelve is van ahoz, hogy szíve, lelke hullámainak hangot, igaz, őszinte megkapó hangot adjon.

Hát az egész kötet csupa fény, csupa jóság? kérdezi valami szőrszálhasogató.

Igen, van a kötetnek egy hibája is: az, hogy rendkívül olcsó, mindössze csak 50 krajczár.

Lakatos Sándor.

tott tartalékos hadnagyokat a belügyminiszter f. hó 1-ével áthelyezte a tetteges állományba.

— **A hűtlen kerület czim alatt egyik fővárosi lap** azt a „szenzációs“ hirt közli, hogy Szapáry lemondása választókerületében, Temesvárott „óriási“ lelkesedést keltett. A bukás öröme — e lap híre szerint — tegnap a városban több helyen bankettet rendeztek. Temesvárott — folytatja — pártkülönbég nélkül arról vannak meggyőződve, hogy Szapáry leteszi mandátumát, mert őt csak mint miniszterelnököt választották meg. — Ez a hír — mint nekünk írják — elejétől végig a legdurvább, legotrombább hazugság, a minőhöz hasonló még az ellenzék szemétdombján sem termett soha. A ki ismeri Temesvár tulnyomóan szabadelvű érzelmű polgárságát, az nem fog ilyesmit feltételezni róla, annál kevésbé fog hitelt adni az efféle szenzációt hajhászó híreknek.

— **Kolera.** Szentés város tanácsa táviratilag közölte Arad város tanácsával, hogy tegnap Szentésen az ázsiai kolera fellépett.

— **Gyilkossági kísérlet Aradon.** Tegnap reggel majdnem erőszakos emberhalál történt Gájkálvárosban. Bakos István tanyai lakos ugyanis Kéry János nevű kertészével valami bérkövetelés felett összeszólalkozott, mire Kéry a csizmaszárából kést húzott elő s azzal Bakosra rohant. A zajra elősiető emberek fékeztek meg a feldühödött embert s átadták a rendőrségnek. Kéry a kihágási bíró előtt kijelentette, hogy nem bánja, ha a kasztófán szárad is meg, de kését megforgatja Bakosban. Kéryt átkísérték a vizsgáló bírósághoz.

— **Elmebeteg kereskedő.** Sajnálattal értesülünk, hogy városunk egyik előkelő, fiatal kereskedőjén pár nap óta az elmebetegség jelei mutatkoznak. A derék kereskedő családját mélyen sujtotta az eset, s az illetőnek barátai körében is feltűnést keltett. Az orvosok remélik, hogy gondos ápolás alatt még visszanyerheti elméjét. Ma szállítják fel az országos tébolydába.

— **Márton napja.** Kalendáriumi ünnep, noha nem vörös betűs, a tegnapi Márton napja és időkől fogva a patriarchális ünnep jellegével bír és mint ilyen, rangban kiválik a többi, hétköznapi névnapok sorából. Mint mindig, az idén is sok helyütt ülték meg vidám lakomával Márton nap előestéjét. Természetesen az obligát „Márton lud“-ja sem hiányzott.

— **Régi pénzek bevonása.** A pénzügyminiszter körrendeletben értesítette Aradmegye közönséget, hogy a most forgalomban lévő ezüst érmék, u. m. a régi 2 frtosok, 1 frtosok, huszasok, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{20}$ frtosok, a 2 frt 30 kros koronátallérok f. é. december 31-ével forgalmon kívül helyeztetnek.

— **Az első alapító.** Az aradi ujonnan szervezett fa- és fémipari szakiskola felügyelőbizottsága a kereskedelmi és iparkamara útján kérelmet intézett Békésmegye közséigéhez az iránt, hogy alapítványi helyeket létesítsenek az új intézetben, s e helyekre tanulókat küldjenek. Az első alapító e felhívás folytán Oros-haza község lett, mely évi 600 forintnyi alapítványt tett egy növendék taníttatása czéljából. Csaba város képviselete hétfőn tartott gyűlésében tárgyalta az aradi kereskedelmi és iparkamara átiratát, alapítványi helyek létesítése tárgyában. A képviselet kimondotta, miszerint tekintet arra, hogy Csabának is kilátásba helyeztetett egy szakiskola felállítására erre a város tetemes összeget ajánlt fel, alapítványt az aradi iskolánál nem tesz, hanem ha az iparosság köréből valakinek gyermeke az iskolát látogatni óhajtja, hajlandó azt segíyezni.

— **A helytelen illeték-kiszabásoknak** s ezzel kapcsolatban az illetékügyi felelősségeknek lehető kikerülése szempontjából figyelemztette az igazságügyminiszter a kir. bíróságokat, hogy amennyiben a kielégítő végrehajtást elrendelő s foganatosítás végett hozzajók áttett végzésekből kitűnik, hogy a végrehajtási követelés a végrehajtás alá vonandó ingatlanra vagy telekkönyvi jogra már koráb-

ban eszközölt zálogjogi bekebelezéssel vagy előjegyzéssel biztosítva van. A kielégítési végrehajtás foganatosítását meghagyó s az illető adóhivatallal közlendő végzéseikben a zálogjog bekebelezését vagy előterjesztését rendelő korábbi végzésnek számát tegyék ki, megadván ezzel az étmutatást, melyből az adóhivatalk az illeték-kiszabás korábbi megtörténtéről meggyőződhetnek.

— **Vívómesterek mérkőzése.** Érdekes verseny lesz december hó első felében Debreczenben. Chappou Károly debreczeni vívómester barátságos mérkőzésre hívja fel az ország több vívómesterét s az érdekes mérkőzés Debreczen valamelyik nagytermében fog végbemenni.

— **Kóbor ebek.** Az aradi rendőrség a kóbor ebek lövöldözésével is foglalkozik. Egy félév alatt nem kevesebb, mint száz kóbor kutyát lövöldöztek össze. Tegnap eblövöldözési czélokra 1000 drb töltényt rendelt meg a kapitány.

— **Lefőzött fogadók.** Késő este egyik korcsmában egy társaság borozgatott, miközben felmerült egy kérdés: X. község melyik megyében fekszik? Erre nézve nagy fogadás történt. Előcsitáltak a vendéglőst és térképet kértek tőle. A vendéglősnek nem volt. Erre fölkerekedett a társaság, hogy egy könyves boltba menjenek. Mind zárva volt. Bementek aztán mindenféle boltba, ami csak nyitva volt: pék, hentes üzlet, krájszárja, de sehol nem kaptak térképet. Végre egy patikába nyitottak be, mondván:

— Tessék adni egy térképet.

A patikáros rájuk nézett s aztán így felele: — Hol a recept? Mert recept nélkül nem adunk térképet...

— **Kitanult csalo.** Már régebben ellopták Krádi Péterné, pécskai lakos értékes lovat, melyet most Nagy Mihály, dombiratosi lakosnál találtak meg. Nevezett kérdőre vonatván, azt állítja, hogy ő a lovat egy cigánytól vette, ki hamis járlatot adott neki. Ő nem tudván, a legjobb hiszeműleg birtokolta az állatot. Csakhogy egy bibije van a dolognak. Ő ugyanis értesülve a járlat hamisságáról, becsérlette lovat Csúrál Krescun végegyházi lakosával, ki azonban látván a hamis járlatot, visszaadta az állatot. A csendőrség tehát család és orgazdaság vétsége miatt gyanuba vette, s az esetet jelentette a járásbírósnak.

— **Lopások a megyében.** Szt. Leányfalván Lőrös József kárára 640 kőtes kukoricza-kört tolvajoltak el. — Uj-Paulison zseniálisan véghezvitt buzalopás történt. Rusz Vácza kárára öt kereszt buzát loptak el Putfilán Petru és társai. A buzát már ki is nyomtatták s a csendőrség a testvéries osztokodás aktusánál csipte meg őket.

— **Lassan hajts!** Szelnér József új-páti lakos tegnap széles jó kedvében eszeveszetten hajszolta a lovait az aradi hetipiaczon. A megvadult lovak nekivágtak ifj. Virágos István gáji lakos kocsijának s azt derékra ketté törték. Szelnert a kihágási bíró kártérítésre és 24 órai kóterre ítélte, hogy máskor lassabban hajtson.

— **Pályázatok.** A deveçseri kir. járásbírósnál aljegyzői állásra két hét alatt. — A fehértemplomi kir. törvényszéknél aljegyzői állásra 2 hét alatt. — A gergő-szent-miklósi kir. járásbírósnál aljegyzői állásra két hét alatt. — A budapesti kir. törvényszéknél irodatiszti állásra november hó 24-ig.

— **Hogyan védekezzünk a fertőző betegségek ellen.** Az újabbkori orvosi tudomány és a tapasztalat egyaránt bebizonyították, hogy a fertőző betegségek kizárólag a szájon át, vagyis a szájba jutott fertőző anyagok által terjesztetnek és ragadnak emberről emberre. E felfedezés roppant nagy horderővel bír, mert megkönnyíti a fertőző betegségek ellen való védekezést. Arra kell ugyanis törekednünk, hogy a fertőző anyag szánkba ne juthasson, illetve a száját kell előkészíteni arra, hogy ezen fertőzések csíráit fel ne vegye, vagy ha már a szájban volna, azt ott megsemmisítse. Erre a czélra legujabban Hazsli n s z k y Károly fővárosi gyógyszerész (VIII. Sándor-tér) nagybecsű óvszert talált fel és hozott forgalomba „Antisepticon szájviz“ elnevezés alatt. Az antisepticon szájvizről tudományosan be van bizonyítva, hogy legbiztosabb óvszer minden nemű fertőző betegségek ellen (kolera, tifusz, tuberculosus, nagyobb gyerme-

keknel difteritisz, sarlach), mivel a szájba jutott fertőző anyagot rögtön megsemmisíti és így a fertőzést megakadályozza, — a szájat és fogakat pedig állandóan tisztán és egészségesen tartja. Jóságát és jelzett kiváló gyógyhatását leginkább bizonyítja az, hogy a budapesti nagy járványbizottság elfogadta és a járványkórházakban — Angyán és Gerlőczy főorvosok hivatalos bizonylata szerint a legjobb sikerrel — alkalmazta és hozta. E szert nem tudjuk eléggé ajánlani mindenkinek, de különösen oly vidéken, hol járványos betegségek uralkodnak. Egy üveg ára egész családnak hetekig elegendő, ntasítással 70 kr. Megrendelhető minden gyógyszerárban, valamint a feltaláló Hazsli n s z k y Károly gyógyszerésznél Budapesten.

H y m e n.

Baur Alajos csász. és kir. 33-ik gyalogezredbeli főhadnagy tegnap reggel vezette ol-tárhoz a várbeli helyőrségi templomban Vörb uch n e r Frigyes ezredorvos bajos, szerez-tetreméltó leányát, Emilia kisasszonyt. A fiatal pár esküvő után nászutra indult.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradvidéki tanító-egylet** vita köre a templom-utcai fiúiskola V. osztály termében ma szombaton délután 5 órakor ülést tart. Főtárgy: a) H i r m a n n József eleki tanító, az írásjelekre vonatkozó észrevételei, b) N é m e t h Károly „Munka program“-ja. D e c s y Géza elnök.

— **Az aradi filharmoniai egyesület** folyó hó 12. szombaton este 8 órakor zenekari próbát tart, melyre a működő tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola disztermében tartatik meg.

— **Az „aradi dalegylet“** csütörtökön este R a v a s z Imre elnökle alatt választmányi ülést tartott, melyen pártoló tagokul felvették: L u k á c s y Miklós, V i z e r Lajos, H e i d e n r e i c h Tivadar, D u s e k István, C s ó t h y Nándor és S c h e i n b e r g e r Mór, működőkül pedig M i l l i g Mátyás, R o m á n Vilmos és S a s József. A választmány örömmel vette tudomásul az egylet ily szép gyarapodását. S z t r i b e r n y János pénztárnok bemutatja a forgalmat. Bevétel 351 frt 55 kr. Kiadás 257 frt 27 kr. Vagyron 94 frt 28 kr. R a v a s z Imre elnök indítványára az egylet részvét-átiaratot intéz B e s z e János volt disz-tag családjának. Ezután elhatározták, hogy karácsony másodnapján dalestélyt rendeznek táncczal. Több folyó ügyek elintézése után az ülés véget ért.

— **Az ujaradi járási jegyző-egylet** f. hó 10-én kézbesítette baraczházi C a p d e b ő F e r e n c z járási főszolgabírónak egyleti tiszteletbeli tagnak történt megválasztásáról szerkesztett diszokmányt, — mely alkalommal H e r o l d Rezső egyleti elnök szép szavakban méltatta a főbírónak a jegyzők érdekében kifejtett elhervadhatlan érdemeit.

Mulatságok.

— **A battonyai iparos ifjuság** folyó évi november hó 19-én, szombaton a kaszinó-egyesület termeiben Bhear Jamesné urnő védnöksége mellett az ujonnan alakult „Battonyai polgári olvasó-egyesület“ könyvtárának javára zártkörű táncstélyt rendez. G o v r i k Gusztáv r. b. elnök, G a v r i l o v i c s Antal r. b. pénztárnok, I f j. B e r t ó k István, F r i e d m a n n Jakab, G u t m a n F. Lipót, P a p p Béla, V a r g a János r. b. tagok. Belépő-jegy: személyenként 60 kr, családonként 1 frt 50 kr. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Jelszó: Egyszerűség.

Színház.

A színház műsora:

November 12. (Szombat) P a r a s z t b e c s ü l e t, opera.
November 13. (Vasárnap) délután K é t d r ó t o s t ó t, bohózatos népszínmű dalokkal; este K é t á r v a, D'En-
n e r y és C o r m o n népdramája.
November 14. (Hét) S z e n t i v á n é j i á l o m, S h a -
k e s p e a r e klasszikus bohózat.
November 15. (Kedd) C o n s t a n t i n a b b é, fran-
c z i a színmű.
November 16. (Szerda) F u r e s a h á b o r u, operette.
November 17. (Csütörtök) I d e g e s e k, franczia vig-
játék.

Bánk-bán.

— Diszelőadás. —

Az erdélyi magyar színészet száz éves fennállása és Kátóna József születése századik évfordulójának megünneplésére diszelőadásul, mint csaknem az összes színpadon, úgy nálunk is Bánk-bánt, a nagy drámaíró remekét mutatta be a társulat.

Megelégedéssel mondhatjuk, hogy az előadás jó volt s méltó ahhoz a két, színészetünk történetében annyira fontos eseményhez, melynek emlékére az igazgatói könyvtár fenekéről kikutatták első drámaíróink e halhatatlan alkotását. A padosorokat, páholyokat előkelő közönség töltötte meg, ha egészen nem is, de igen szépen, a mi nagy szó, mert nálunk rendszerint minden diszelőadásnak az a malheurje szokott lenni, hogy akkor csak úgy kong az ürességtől a színház.

A czimszerepet Pethes játszotta, nagy gondnal és igyekezettel. Második felvonásbeli jelenetei kitűnően sikerültek. Altalan sokat tapsolt játékaának a közönség, mely még az is elnézte neki, hogy a harmadik felvonásban a kellő hangmértékbe nem tartása miatt elrekedt. Mindazonáltal elfogadható volt a nagy ur organumot megviselő szerepében. A negyedik felvonás végén négyszer hívták lámpák elé s ismét egy szép, kékszálagos babérszortut nyújtottak fel neki az orchestrumból.

Góth Sándor Petur bánya tökéletesen sikerült. Hévvél, tüzzel, határozott fellépéssel s nemes ambícióval játszotta meg a békélien főurat. Nyílt színen is kitapsolták a derék fiatal színészt, ki napról-napra jobban belemelegszik a közönség kegyébe.

Haraszthy Hermin (Melinda) benső melegséggel játszott, szerepét finoman nünaszírosztva s kifogástalan játéka miatt nem egyszer részesült a megérdemelt tapsban.

Follinuszné Gertrudisában egy szikrányi sem volt a „kevély királyi nő”-ből. Inkább hasonlított egy olvasót pergető, érteletlen apáca fejedelemnőhöz, mint a szenvedélytől, büszke gögtől áthatott királyasszonyhoz. A szerep tökéletesen elmosódott kezeiben.

Vedress Biberachja nagy figyelmet keltő, gondos alakítás, melylyel nem is tévesztett hatást.

Rózsá (Miklál bán) már maszkjával hatott. Az öreg hazafit igen sikerülten játszotta s szépen, nemes hévvél szavalt, kivált Gertrudissal való nagy jelenetében s a király előtt.

Somló Ottó kis szerepét a szokott kitűnő sikerrel játszotta meg. Dicsérrünk kell Gergelyt (II. Endre), ki tegnap is megmutatta, hogy helyt tud állani drámában, operettben egyaránt.

Arányi Bellát Izidórán már többször láttuk. Jó volt ez uttal is.

Szepesi (Tiborcz) kitűnően alakította az öreg parasztot, kiben az akkori elnyomott pörnép szenvedéseit és keserű hangulatát nyilatkoztatja meg oly mesterien a költő. Ertelmesen s mély érzellemmel szavalt, miért nyílt színen megtapsolták.

Sz. Németh (Simon bán), Bónis (Solom mester), Hajdu (Myska bán) s Viola (zászlós ur) kis szerepeikben jól helyt álltak.

Az ensemble s a rendezés kifogástalan. Még csak azt említjük meg, hogy a katonazene-kart zajosan megtapsolták a praecizen eljátszott Hunyady-indulóért, mit közkívánatra ismételnie kellett. (v.)

— Színházi hírek. Ma Kozma István hosszas betegsége után első fellépésével Parasztbecsület, Mascagni remek operája; ezzel Murai Károlynak kitűnő humorral megírt vigjátéka, a Virágfakadás kerül színpadra. Holnap vasárnap két előadás leendő, színpadra kerül d. u. fűlárakkal Két drótoztó, este 7-kor bérletben Két ártva, franczia színmű. Hétfőn Shakespeare klaszikus vigjátéka, a Szentiván néj a lómadat, Mendelsohn remek zenéjével.

— Az erdélyi színészet jubileuma. November 10-én kezdődött Kolozsvárott az erdélyi magyar színészet százéves jubileuma. A város ünnepe jellegét öltötte. A „Bánk-bán” diszelőadását rendkívül nagy és előkelő közönség nézte végig. Tegnap délelőtt tíz órakor leplezték le a Rhédey-házra elhelyezett emléktáblát. E házból kezdtek meg ugyanis 100 évvel ezelőtt a magyar előadásokat. Az ünnepélyes leplezés után az Erdélyi irodalmi társaság diszülést tartott, melyen az elnöki

megnyitót Kun Géza gróf mondta. Esti 7 órakor vette kezdetét a színházban a jubileumi diszelőadás érdekes és gazdag programmal. A prologót Jókai Mór írta. A városban rendkívül sok az idegen notabilitás.

— A Csiky-ünnep Szegeden. A szegedi színház személyzete nagyban készült az e hó 19-én rendezendő Csiky-ünnepéltérre. E napon lesz évfordulója a jeles színműköltő halálának „A proletárok” fog ez alkalommal ezíre kerülni, mely darab Szegeden rég nem adatott.

IRODALOM.

— Naptárak az 1893-ik évre. A „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet által küldettek be szerkesztőségünknek a következő, közkeveltségnek örvendő, csinosan kiállított és nagy gondnal szerkesztett 1893-ik évi naptárak.

István bácsi naptára vagyis család hazigazdának és gazdasszonyoknak, népnevelőknek, helységi előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium 1893-ik évre. Alapítá Majer István. Szerkeszti Köhalmi Klimstein József tanár. Közleményekkel Nyulasy Antal, Toldy Béla, Janics Ferencz, Zselizi R., Hidvéghy Árpád, Demény Bezsó stb.-től XXXVIII-ik évfolyam. Számos képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. IV. Történetek. V. István bácsi a házában és a nagy világban. VI. Művészet és műipar. VII. Tréfák mezeje. Adomák. Ára fűzve 50 kr.

Protest. új képes naptár 1893. évre. Szerkesztette legifj. Szász Károly. Szabolcska Mihály, Szász Károly, Erdélyi Pál, Balogh Elemér, Forgács Endre, Halasi J., Vargha Gyula, ifj. Szász Béla stb. közreműködésével. XXXIX. évfolyam. Képekkel, s a protestans egyház és iskola tisztai névtárával. Ára fűzve 50 kr.

Falusigazda naptára 1893-ik évre. A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Több szakember közreműködésével szerkeszti Kovács Béla, a „Gyarmati Mezőgazda” szerkesztője. XXIX-ik évfolyam. Számos ábrával ellátva. — Ára fűzve 80 kr.

Borászati naptár 1893-ik évre. Szakferfiak közreműködésével szerkeszti Lónyay Ferencz dr., földmivelésügyi miniszteri fogalmazó, XX. évfolyam sok ábrával. Ára fűzve 80 kr.

A magyar nők házi naptára 1893-ik évre. Szerkeszti K. Beniczky Irma. XXV. évfolyam. A szövegbe nyomott sok képpel, s a háztartáshoz szükséges naplójegyzetekkel ellátva. Ára fűzve 60 kr.

Székegyeleti képes naptár az 1893-ik évre. Szerkeszti a központi választmány megbízásából Benedik Elek. XII. évfolyam. Számos a szöveg közé nyomott képpel. Ára fűzve 25 kr.

Honvéd-naptár az 1893-ik évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára. Szerkeszti Aldor Imre. XXVI. évfolyam. Képekkel. Ára fűzve 60 kr.

Lidércz-naptár 1893-ik évre. XXXI. évfolyam. Számos nagyobb és a szöveg közé nyomott kisebb képpel. Ára fűzve 60 kr.

A magyar nép naptára 1893. évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánnyal ellátva. Szerkeszti ifj. Tatár Péter. XXXVIII. évfolyam. Ára fűzve 25 kr.

— „Tous les trois.” Sztójánovits Jenő legújabb balletjének teljes zongora-kivonata megjelent rendkívül diszes kiállításban a „Harmonia” kiadásában. A ballet főbb számai: „Mandolinata Szerenád” — „Intermezzo „d’amour” — „Skiz entreéja” — „Pagát entreéja” — „Intermezzo” — „Keverés” — „Kibitcz jelenet” — „Pagát Ultimo.” A czímlapon Kunosy Frigyes eredeti rajza kecses ballerínával a tarokk-pártit ábrázolja és dicséretére válik Kunosy Vilmos és fia zenemű-nyomdájának. A teljes zongora-kivonat ára 2 frt és kapható a „Harmonia” zenekereskedésében (Váci-utca 9 sz.)

Törvényszék.

— Tolvajbánda a pankotai állomáson. A pankotai vasútállomás raktár-helyiségében rendszeresen garázdálkodott egy tolvajbánda, mely nagy előszeretettel tartta meg a hordókat és dézsmálta azok tartalmát. A banda,

melynek tagjai az időközben öngyilkossá lett Rójkó Lajos raktárnokkal élén dolgozott, tegnap állott az aradi törvényszék előtt, mely Keresztess Vinczét és Kern Jánost 2 és negyed évi, Orosz Józsefet és Cséh Györgyöt pedig 2—2 évi fegyházra ítélte.

— Kilőtt szem. A télen Grozdi Józsa szabadhelyi lakos galyakkal megrakott szánját, melyen egy puska is volt, átakarta vontatni a Maros jegén. A szán elakadt s Grozdi a kötelet átdobta a tulsó parton ácsorgó Jocz Györgynek, hogy segítsen. Jocz megrántotta a kötelet, abban a pillanatban elsült a galyak tetején levő puska s a golyó Jocz balszemét kilötte. Ez eset folytán Grozdi Józst gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntetéseért tegnap három havi fegyházra, 200 frt kártérítésre és 20 frt pénzbüntetésre ítélte az aradi törvényszék.

VEGYESEK.

— Márki mint gesztenyeárus. Párisban van egy maróni-árus, a ki valódi márki. Ifju korában F. márki nagyon gazdag, nagyon elegáns és nagyon excentrikus gavallér volt. Szenvedélyes szerelemre gyuladt egy Lyons Róza nevű csinos hölgy iránt, ki a második császárság idejében híres szépség volt. Valami szépség miatt a széphölgy nem hallgatta meg a márkit. Erre a szerelmes márki a következő haditervet gondolta ki: Kibérelte egy maróni-árus bódéját, mely a hölgy ablakával szemben volt s innét küldött neki naponként egy doboz gesztenyét, melyeknek hejában azonban gyöngyök, rubinok és gyémántok voltak. Egy heti makacs ellenállás után a hölgy legyőzöttnek jelentette ki magát s a márki-val külföldre utazott. A márki azonban csakhamar tönkre ment s a hölgy persze elhagyta. Azután „igazi” maróni-árus lett s a foglalkozása közben elég ideje van az elmúlt szép napokra gondolni.

— Telefon összeköttetés Newyork és Chicagó között. Newyork és Chicagó polgármesterei, W. shburne és Grant urak nemrég társalogtak először egymással telefon utján. Grant ur gratulált chicagói kollegájának e vonal befejezéséhez, mely Amerika két legnagyobb városát köti össze s a leghosszabb a világon létező telefonvonalak között. Minden szót a legnagyobb tisztasággal lehetett hallani. Az első ilyen kísérlet Amerikában az 1885-ben a forgalomnak átadott newyork-philadelphiai vonal volt. A sikerből bátorságot merítettek, hogy nagyobb távolságra tegyenek kísérletet. Newyorkot Bostonnal kötötték össze, a Philadelphiába vezetett vonalat Pittsburgig hosszabbították meg. Később Buffalót kötötték össze Albany és Trayn keresztül. A newyork-chicagói vonal körülbelül 5 millió dollárba került. Hosszasága 1520 kilométer. Az oszlopok mind cédrus- vagy gesztenyefából valók s mindenik legalább 35 láb magas; az oszlopok száma 42,750; a fölhasznált rézdrót súlya 413,250 kilogramm. A vonalat most Chicagótól San-Franciscóig akarják meghosszabbítani.

— Kirabolt gyémántkereskedő. Antwerpenben a napokban vakmerő rablótámadást követett el négy, eddig ismeretlen gonosztevő egy ottani Rombauts nevű gyémántkereskedő ellen. Rombauts egy barátja társaságában hajnali négy órakor hazafelé tartott, mikor a rue de la Charrueben négy, vas dorongokkal felfegyverezett ember megtámadta. A Rombauts barátjának sikerült elmenekülnie, de a gyémántkereskedőt egy hatalmas ütés földre terítette. A rablók azután az eszméletlen embert kikutatták s 4000 frank készpénzen kívül 36,000 frank értékű gyémántot raboltak el tőle. Mikor Rombauts visszanyerte eszméletét, a rablók már eltűntek, ő maga pedig oly gyenge volt, hogy csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel tudott a lakásáig elvanszorgni.

— Magyar lelkész Amerikában. A counsell-villi bányavidéken a gör. kath. egyház sok hívót számlál s ezek számára most Counsell-villben nagyszerű templom épül. Az ottani gör. kath. egyház-községnek plebánosa magyar ember, Dzuba Sándor hazánkfi. kinek önfeláldozó gondoskodását, melyet egyháza érdekében kifejt, az amerikai lapok igen magasztalólag emelik ki. Plébániája több mint 500 családot számlál s ezek megható ragaszkodást tanusítanak lelképásztoruk iránt. Eddig kilencz egyházközséget szervezett és ugyan-

annyi iskolát és ezekben tisztán magyar szellem uralkodik. Az amerikai lapok azt hangsúlyozzák, hogy a vallásosságot meghatározó látni a telepeken s a kivándorlottak mindenütt az erkölcsösségnek és vallásosságnak valóságos mintaképét képezik.

— Rövid hírek. **Zsidai-Ligeten** a napokban az erdővéd gondatlanságból megölt egy Rác Samu nevű domonyi zenészt. A sebek ugyan nem halálosak, de elég veszélyesek. — **Nagyszentmiklóson** halottak napján egy kis leány az anyja sirján összeesett. A szegény gyermek ruháskája a siron levő gyertyától fogott lángott. — **Temesváron** Szkliba Katalin huszonegyéves leány megőrült, mert Lámoth János aradi vendéglős, a kivel jegyben járt, elhagyta. — **Csákován** S. L. ügyvédnél a hatóság házmotozást tartott, mert az a hír terjedt el róla, hogy az oláh ifjúság által kiadott Replic-et terjeszti.

Táviratok.

A kolera.

Budapest, november 11. (Saj. tud. táv.) A tegnapi nap folyamán 9 betegség és 6 halálozás fordult elő.

Ejfelől ma délig 4 betegség fordult elő, halálozás pedig egy sem.

Nagybecskerek, nov. 11. (Saj. tud. táv.) A radácz torontálmegyei községben a tegnapi nap folyamán 57 kolera betegség, 13 haláleset, **Nagybecskereken** 7 betegség történt. A Lajos-majorokon, Veisz és Deutsch pusztáján 18 betegség és 9 haláleset fordult elő. Ehhez járul még a difteritis is, mely borzasztóan dühöng. E járványban a betegek száma óriási.

Tüntetés a király nevenapján.

Brüsszel, november 11. (Saj. tud. táv.) Tegnap este óta nem történt semmi incidens. Az a tüntetés, melyet a polgárok a jövő kedden rendeznek, csak a miniszterium, a kamara és a törvényszék ellen fog irányulni, mert a király nem lesz jelen azon a tedeumon, mely akkor az ő nevenapja alkalmából tartatni fog.

Francia-Orosz-szövetség.

Páris, november 10. (Saj. tud. távirata.) A „Matin” állítólag arról értesül, hogy a francia-orsz-szövetséget tartalmazó előzetes szerződést, melyen Oroszország csak keveset változtatott, szombaton aláírták.

Loubet fellépése.

Páris, november 11. (Saj. tud. táv.) A jobbpártiak és a radikálisok lapjai hevesen megtámadják Loubet miniszterelnököt a kamarában tegnap történt fellépése miatt. Mára viharos viták várhatók. Az eredmény kétes, dacára a tegnapi bizalmi szavazatnak.

Mascagni u operája.

Róma, nov. 11. (Saj. tud. távirata.) Mascagni operájának „A két Rantzau”-nak tegnap esti első előadása Flórenczben csak gyenge eredménnyel járt. Igaz, hogy Mascagnit vagy huszonegyszer előhívták, az itteni lapok szerint azonban az előhívások nem egészen a fizető közönségtől származtak, mert ez inkább tartózkodónak, mint föllelkesültnek mutatkozott. A szakkritika megrója a műben a tulnyomólag uralkodó mollhangot, mely ártott a darab hatásának.

Cleveland többsége.

New-York, november 11. (Saj. tud. táv.) Cleveland a választók 290 szavazatával

megválasztott az északamerikai Egyesült államok elnökévé. E szerint Cleveland tett szert az utolsó husz év alatt a legnagyobb szavazattöbbségre.

Közzgazdaság.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, november 11.

(S. ss.) A mai hetivásáron vevő hiányban lanya volt az irányzat.

Elkelt:
1000 mmázsa buza 6 frt 70 krtól 7 frt 10 krig.
50 métermázsa rozs 5 frt 50 krtól 5 frt 60 krig.
700 mmázsa ujtengeri 3 frt 70 krtól 3 frt 85 krig.
50 mmázsa árpa 4 frt 80 krtól 4 frt 90 krig.
100 métermázsa bab 5 forinttól 5 frt 10 krig.

— Az őszi vetések rohamos pusztulása az Alföldön. A gazda-közönség a buzavetések megkezdése alkalmával nem kevés agodalommal nézett a jövő elé, látva a földeken nagymennyiségben mutatkozó kártékony egereket. A bekövetkezett esőzések után remélni kezdett, hogy eme kártékony férgek az esőzések folytán elpusztulnak. Reményében azonban erősen csalódott, mert az egerek nem csak, hogy el nem pusztultak, de folyton szaporodtak, s a szép reményekre jogosító vetéseket teljes megsemmisítéssel fenyegették. Ezen esapáshoz járul még az is, hogy 8–10 nap előtt a drótféreg is fellépett s így azok az egerekkel kiszámíthatatlan károkat okoznak a vetésekben. Igen sok gazda már kiszántja a buzáját. Ilyen árak s ily kilátások mellett, valóban aggodalommal kell a jövőre gondolni!

— Az olasz horvám. Az olasz kereskedelmi szerződés záradékára, illetőleg a behozott olasz borok vámjának szabályozására vonatkozó tárgyalások befejeztettek s a kérdés az összes felek megelégedésére megoldást nyert. A tárgyalásokat magyar részről Kilényi kereskedelmi miniszteri tanácsos és Márfy Albin pénzügyminiszteri osztálytanácsos vezették.

Szeszüzlet.

— November 11. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Hivatalos piaci árak Aradon.

— November 11. —

Gabnasemlék: Tiszta buza legnehezebb 7 frt — kr, közép — frt — kr, kétszeres legnehezebb 6 frt 50 kr, közép — frt — kr, rozs legnehezebb 5 frt 80 kr, közép — frt — kr, árpa legnehezebb 5 frt — kr, közép — frt — kr, zab legnehezebb 5 frt 20 kr, közép — frt — kr, retek reepe legnehezebb — frt — kr, kukorica 3 frt 90 kr 100 kilónként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, nov. 11. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kg gramm frt
Búza	bánási	szilárd	7.25 — 7.80
	tiszavidéki	„	7.35 — 8.05
	pestvidéki	„	7.30 — 8.—
	fehértómezei	„	7.30 — 7.90
	bácskai	„	7.35 — 8.—
Rozs	—	lanyha	6.25 — 6.50
Árpa	takarmány	lanyha	5.15 — 5.40
	égetni való	„	5.60 — 6.10
Zab	—	lanyha	5.40 — 5.70
Tengeri	bánási	lanyha	4.75 — 4.80
	másnévű	„	4.70 — 4.75
Kaposzta-repeze	—	lanyha	11.— — 11.50
Köles	—	lanyha	4.60 — 4.80
Búza	tavaszi	csend.	7.58 — 7.60
	junius 1892	„	—
Tengeri	máj.-jun. 1892	csend.	—
	szept.-okt. 1891	„	4.87 — 4.89
Zab	Bpest sz. tavasz	csend.	—
Kaposzta-repeze	„ „ őszre	„	5.56 — 5.58
	aug.-szept. 1891	csend.	11.65 — 11.70

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. november 11.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	112.30
Magyar papírdárdék 5%	100.40
Magyar vasnti kölesön	120.50
Magyar keleti vasnti államkőtvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasnti államkőtvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasnti államkőtvény III. kibocsátás	118.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	—
Magyar nyerevényorszajegy-kölesön	145.50
Tiszaszabályozási és szegedi orszajegy	138.75
Osztrák járdék papírban	96.75
Osztrák járdék ezüstben	96.50
Osztrák járdék aranyban	114.50
1880-ki államsorsajegyek	140.25
Osztrák-magyar bankrészevény	989.—
Magyar hitelbankrészevény	357.50
Osztrák hitelintézet részevény	311.40
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.68
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.53
Német birodalmi márka	58.80
London	119.85
20 márkás arany	11.76

Aradvárosi

Évadbérlet
43. szám.

színház.

Havibérlet
11. szám.

Szombaton, 1892. évi november hó 12-én:

Parasz.becsület

Opera 1 felvonásban. Szövegét írták: G. Targiani és Mascagni. Zenéjét szerzett: Mascagni Péter.

SZEMÉLYEK:

Santuzza, pórleány	Somlóné.
Lucia, csaplárosné	Pósfay Ella.
Turidu, fia	Kozma.
Alfo, fuvaros	Csatár.
Lola, felesége	Margó Z.

EZT MEGELŐZI:

Virágfakadás

Eredeti vigjáték 1 felvonásban. Irta: Murai Károly.

SZEMÉLYEK:

Kovács Péter, magánzó	Szepesi.
Mártha, neje	Czirok R.
Nelli, unokahuga	Tárnoki G.
Laci	Bónis.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Várhelyi Béla.

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár
(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt ház és földbirtokra

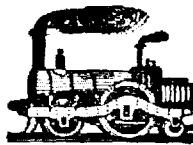
bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9%, frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

198 8—10

Az igazgatóság.

* E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre:

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Arad indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics "	11.45 "	8.38 "	9.36 "	5.57 "	6.40 "
Csaba "	1.15 délután	9.25 "	11.05 éjjel	6.57 "	8.19 este 6.
Szolnok "	4.15 "	11.46 "	2.21 "	—	—
Budapest érkezik	7.25 "	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t. "	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások	Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállító tehervonat
Bécs d. v. t. indul	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest "	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	—	—
Szolnok "	11.14 d. e.	4.02 "	1.05 éjjel	—	—
Csaba "	2.13 d. u.	5.57 "	3.58 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics "	3.18 "	6.39 este	4.58 "	6.01 "	8.17 "
Arad érkezik	8.45 "	6.57 "	5.24 "	6.35 "	8.45 "

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat	Szem. vonat	Állomás	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat	Szem. vonat
Arad	5.01 reg.	4.30 d. u.	6.10 reg.	9.05 este	Predel	5.16 du	9.12 e.	—	—
Szt.-Tamás	5.24 "	4.26 "	6.37 "	4.20 r.	Brassó	7.23 e.	4.20 r.	—	—
Pécska	5.41 "	4.45 "	7.03 "	8.30 "	Kolozs	11.18 e.	8.30 "	—	—
Battonya	6.10 "	5.15 "	7.38 "	1.39 du	Töris	3.04 "	2.19 "	—	—
Tompá	6.20 "	5.26 "	7.53 "	4.40 "	Gyulaférv	3.46 "	2.19 "	—	—
Pereg	6.29 "	5.36 "	8.05 "	4.40 "	Piski	5.40 "	4.40 "	—	—
M.-hegyes	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	4.40 "	Déva	5.48 "	4.40 "	—	—
Cs.-Palota	7.15 "	6.21 "	9.08 "	4.40 "	M.-Illye	6.48 "	5.14 "	—	—
Nagyfak	7.32 "	6.42 este	9.30 "	4.40 "	Soborsin	8.03 "	6.24 e.	—	—
Anatólia	7.52 "	—	—	—	Radna	9.44 de	7.48 "	—	5.28 r.
Deszk	8.02 "	8.30 "	11.27 "	—	Paulis	9.58 "	7.57 "	—	5.50 "
Szereg	9.17 "	8.47 "	11.46 "	—	Györök	10.11 "	8.08 "	—	6.20 "
Szeged érkezik	9.30 "	9.00 "	12.00 "	—	Arad érkezik	10.46 "	8.40 éj.	—	7.20 "
Szabadska	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	—					
Budapest átv.	1.20 "	2.45/3.15 d. u.	6.35 "	—					
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	—	—	—					

Borosjenőről—Csermőre és vissza.

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Arad indul	6.20 reg.	4.40 d. u.	Csermő indul	4.40 reg.	2.40 d. u.
Borosjenő "	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő érkezik	5.30 "	3.40 "
Csermő érkezik	10.10 "	8.20 "	Arad "	8. — "	6.45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Szem. v.	Vegy. v.
Bpest m. v. ind.	8.10 d. e.	9.30 este	Gurahoncz indul	4.00 reg.	2.00 d. u.
Arad "	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alosil "	4.18 "	2.19 "
Ótvenes "	5.00 "	6.41 "	Kotsuba "	4.27 "	2.29 "
Zimánd Ujfalu "	5.11 "	6.49 "	Borossebes-B. "	4.48 "	2.52 "
Uj-Szt-Anna "	5.46 "	7.25 "	Kornyest-Berz "	4.59 "	3.06 "
Kerek "	5.55 "	7.33 "	Repszeg "	5.08 "	3.15 "
Világos "	6.10 "	7.49 "	Bokszeg-Beél "	5.20 "	3.28 "
M.-Magyarád "	6.18 "	7.58 "	Tamánd "	5.28 "	3.37 "
Pankota "	6.30 "	8.15 "	Borosjenő "	5.45 "	3.57 "
P.-Kurtakér "	6.58 este	8.39 d. e.	Apatelek "	5.56 "	4.10 "
Apatelek "	7.06 "	8.54 "	T.-Kurtakér "	6.11 "	4.30 "
Borosjenő "	7.18 "	9.07 "	Pankota "	6.37 "	5.01 "
Tamánd "	7.33 "	9.23 "	M.-Magyarád "	6.44 "	5.08 "
Bokszeg-Beél "	7.43 "	9.33 "	Világos "	6.52 "	5.17 "
Repszeg "	7.55 "	9.45 "	Kerek "	7.06 "	5.35 "
Kornyest-Berz "	8.04 "	9.54 "	Uj-Szt-Anna "	7.20 "	5.55 "
Borossebes-B. "	8.17 "	10.12 "	Zimánd "	7.29 "	6.18 "
Kotsuba "	8.35 "	10.30 "	Ótvenes "	7.45 "	6.26 "
Almás-Alosil "	8.46 "	10.43 "	Arad érkezik	8.00 "	6.45 este
Gurahoncz érkezik	9.08 "	11.00 "	B. Japoz "	1.20 d. u.	5.50 reg.

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Állomások	Személy-vonat
Arad indul	5.30 reg.	Nagyvárad indul	10.08 d. e.
Kurtics "	5.57 "	Ósi "	4.20 d. u.
Békés-Csaba "	7.22 "	Less "	10.19 "
Gyula "	7.44 "	Cséffa "	4.31 "
Sarkad "	8.04 "	Szalonta "	4.50 "
Szalonta "	8.40 "	Sarkad "	5.08 "
Cséffa "	8.59 "	Gyula "	5.31 "
Less "	9.17 "	Békés-Csaba "	6.02 "
Ósi "	9.35 "	Kurtics "	6.23 "
Nagyvárad érkezik	9.46 "	Arad érkezik	7.10 este
			8.17 "
			8.45 "

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások	Szem. v.	Vegy. v.	Teherv. v. sz. sz.	Állomások	Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad ind.	5.01 reg.	4.30 d. u.	6.10 reg.	Bécs á.v.t. ind.	9.05 este	9.15 d. e.	11.00 e.
Szt.-Tamás	5.24 "	4.26 "	6.37 "	Budapest átv.	2.35 "	6.30 este	8.25 re
Pécska	5.41 "	4.45 "	7.03 "	Szabadka	2.35 "	—	9.51 d.
Battonya	6.10 "	5.15 "	7.38 "	Szeged	3.10 "	3.07 reg.	2.42 d.
Tompá	6.20 "	5.26 "	7.53 "	Szereg	3.25 "	3.23 "	3.00 "
Pereg	6.29 "	5.36 "	8.05 "	Deszk	3.39 "	3.40 "	3.12 "
M.-hegyes	6.43 "	6.00 "	8.43 r.	K.-Zombor	3.49 "	4.10 "	3.40 "
Cs.-Palota	7.15 "	6.21 "	9.08 "	Makó	3.58 "	4.53 "	4.00 "
Nagyfak	7.32 "	6.42 este	9.30 "	Apátfalva	4.18 "	5.10 "	4.08 "
Anatólia	7.52 "	—	—	Pereg	4.27 "	5.10 "	6.08 "
Deszk	8.02 "	8.30 "	11.27 "	Tompá	4.37 "	5.10 "	6.18 "
Szereg	9.17 "	8.47 "	11.46 "	Battonya	4.47 "	5.10 "	6.32 "
Szeged érkezik	9.30 "	9.00 "	12.00 "	Pécska	4.57 "	8.00 "	7.00 "
Szabadska	1.20 "	8.15 reg.	8.50 "	Szt.-Tamás	5.07 "	8.16 "	7.17 "
Budapest átv.	1.20 "	2.45/3.15 d. u.	6.35 "	Arad érkezik	5.17 "	8.40 "	7.40 "
Bécs ny.p.u.	7.05 reg.	—	—				

Mezőhegyesről—Kétegyháza és vissza.

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes indul	8.40 reg.	6.35 este	Budapest indul	9.30 este	8.10 reg.
Kamarásmajor "	8.52 "	6.47 "	Kétegyháza "	4.41 reg.	3.00 d. u.
Nesze "	9.00 "	6.57 "	Bánkut "	5.02 "	3.21 "
Kovácskő "	9.17 "	7.15 "	M.-Bodzás "	5.18 "	3.40 "
Bánhegyes "	9.40 "	7.38 "	Bánhegyes "	5.37 "	4.02 "
M.-Bodzás "	10.02 "	8.00 "	Kovácskő "	5.58 "	4.25 "
Bánkut "	10.17 "	8.16 "	Nesze "	6.10 "	4.39 "
Kétegyháza érkezik	10.37 "	8.35 "	Kamarásmajor "	6.18 "	4.48 "
Budapest m. á. v. "	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes érkezik	6.30 "	5.00 "

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyháza és vissza.

Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások	Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna indul	8. — d. e.	6.10 este	Budapest m. v. ind.	9.50 este	8.10 reg.
Simánd "	8.31 "	6.39 "	Kétegyháza "	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy "	9.06 "	7.12 "	Elek "	4.56 "	3.24 "
Székudvar "	9.22 "	7.26 "	Sikló "	5.07 "	3.36 "
Sikló "	9.37 "	7.39 "	Ottlaka "	5.20 "	3.49 "
Ottlaka "	9.51 "	7.51 "	Székudvar "	5.35 "	4.04 "
Elek "	10.07 "	8.07 "	Kisjenő-Erdőhegy "	5.45 "	4.23 "
Kétegyháza érkezik	10.20 "	8.22 "	Simánd "	6.28 "	4.52 "
Budapest m. á. v. "	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna érkezik	6.55 "	5.20 "

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások	Személy-vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat	Állomások	Személy-vonat	Vegy. vonat	Vegy. vonat
Arad indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30 d. e.	Temesvár in.	8.00 r.	11.11 d. u.	8.15 ste
Uj-Arad "	6.09 "	6.43 "	11.54 "	Orczifalva "	8.45 "	2.16 "	9.21 "
Németség "	6.27 "	7.05 "	12.19 d. u.	Vinga "	9.02 "	2.46 "	9.48 "
Vinga "	6.46 "	7.32 "	12.47 "	Németség "	9.17 "	3.03 "	10.07 "
Orczifalva "	6.58 "	7.48 "	1.04 "	Uj-Arad "	9.34 "	3.33 "	10.39 "
Temesvár ér.	7.39 "	8.42 "	2.04 "	Arad érkezik	9.44 "	3.52 "	10.55 "

19896 | 1892. sz.

Hirdetmény.

Az 1893. évi egyenes adó kivétési munkálatok a nm. m. ki. pénzügyminiszterium 73094/892 sz. rendelete nyomán fogantatba veendő lévén, felhívjuk Arad sz. kir. város lakosságát, hogy az adóköteles személyek és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket valótlán bementésekkel tévuttra vezeti vagy munkájokban bármi módon akadályozza, az 1883. évi XLIV. tcz. 10. §-a értelmében 1-50 frtig terjedhető bírsággal lesz sújtandó.

Felhívjuk továbbá a város közönségét, hogy az 1893. évi házberadó kivetésének alapjául szolgáló házberadalmi ivatek az állami és községi adómentes lakrészek külön feltüntetésével és az adómentességi engedély számának jelzésével legkésőbb folyó novemberhó 30-ig a városi adó-ügyszályban a saját érdekében annál inkább is beadja, mert azon házra, melyre vallomás nem adatott be, a házberadó nemcsak hivatalból beszerzendő adatok alapján fog kivettetni, hanem az adatok helyszíni beszerzésének költségén kívül 50 frtig terjedhető bírsággal is büntetendő azon háztulajdonos, ki vallomást nem ad, vagy ki a vallomása a bérösszeget hamisan, vagy akkor írta be, amikor a vallomás a lakók által már aláíratott.

A büntetés a lakóra is alkalmazandó, ha hamis vallomást ír alá és ha az aláírástól számított 8 nap alatt a valóságos bérösszeget be nem mondja.

Arad, 1892. november hó 11-én.

865 1-3

A városi tanács.

„Nincs többé köhögés!”

Mell- és tüdőbaj ellen.
Dr. med. FAYKISS
Szepesi Kárpáti
növénykivonata.

gal 50 kr., kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használ-
ták köhögés, rekedtség, katarus,
hökhurut, nátház (influenza) szük-
mellűség, tüdő-gyulladás stb. ellen.
Eredetiben kapható Faykiss József
„nagy Krisztof”-hoz címzett gyógy-
szertárban Budapesten, továbbá Török József gyógy-
szertárban, király-utca 12. Aradon: Schaffer Adolf
és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál. 827 3-10
Postal megrendelések azonnali eszközöltnék.

3908 | kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszte-
riumnak f. évi 85039 sz. a. kelt körrendelete
alapján értesitem Aradváros lakosságát hogy
Belgrádban és Horvát-Szlavonországban, meg-
állapított ázsiai cholera miatt ezentúl a további
rendelkezésig a Szerbiából és Horvát-Szlavon-
ország területéről érkező utasok és hazatérők
ugyan oly módon, mint az Orosz és Francia-
ország, Galiczia Bukovina és Romániából vala-
mint Budapestről, Szegedről és egyéb fertőzött
magyarországi községekből érkező utasokra meg-
szabva s a f. évi október, hó 20-án 13063 szám
alatt kiadott hirdetményben részletesen közvo-
nalozva lett, — 5 napi egészségügyi felügyelet
alá fognak vétetni.

Midőn tehát erről e város lakosságát a je-
len hirdetmény útján értesitem, egyidejűleg fi-
gyelmeztetem, hogy a fentebb megjelölt helyek-
ről érkezett s itt akár nyilvános szállodában,
akár magán-szálláson megszálltak nevei a tartó-
zkodási hely pontos megjelölése mellett a ható-
ságnak bejelentendők, mivel mulasztás esetén
az 1878 évi V. t. cz. 316 §-a értelmében fog az
eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1892. november 6-án a város
kapitányi hivatala mint I.-s foku egészségügyi
hatóság.

Főkapitány úr helyett
Nyáry Béla,
alkapitány.

861. 3-8.

14087 | kh.

Hirdetmény.

Beél város előjáróságának f. évi
2124. számú megkeresésére ezennel köz-
hírré teszem, hogy az ottani egészségügyi
bizottság határozata alapján, miután Arad-
város területén a cholera járvány fellé-
pett, — a Beéli országos vásárra Arad-
város területéről senki sem fog bebocsá-
tatni.

Miről az érdekelteket tudomás és al-
kalmazkodás végett a jelen hirdetmény
útján értesitem.

Arad, 1892. évi november hó 10-én.

Főkapitány ur helyett

Nyáry Béla,
alkapitány.

870. 1-3

4322

1892. közig.

Pályázati hirdetmény.

Ó- és Uj-F.-Varsánd szövetkezett köz-
ségekben a körjegyzői állás üresedésbe
jövén, — annak betöltésére pályázatot
nyitok, — és felhívom pályázni kívánó-
kat, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában
előírt minősítettséget igazoló okmányokkal
felszerelt folyamodványukat, a f. é. de-
cember hó 3-ának d. e. 10 órájára Ó-F.-
Varsánd község székházához ezennel kitü-
zött választást megelőző nap d. u. 5 órá-
jáig hivatalomnál adják be.

Világos, 1892. évi november hó 5-én.

Kabdebó,
főszolgabíró.

863 2-3

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

Arverési hirdetmény.

Közírré tétetik, miszerint a kézbesít-
hetlen tárgyak, u. m. diszmű, kép vasáru,
tölgyfapalló, ruhanemű, varrógép, eczet,
essencia, bor, cognac, deszka stb. to-
vábbá a talált és elhagyott tárgyak nyil-
vános árverése f. év november hó 14-ikén
reggeli 9 órától kezdve fog Arad állomá-
sunk teherkiadási raktárában megtartatni.
A t. cz. közönség ezen árveréshez tisz-
telettel meghívatik.

Az üzletvezetőség.

3907 | kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszte-
riumnak f. évi 24752 számú körrendelete alapján
ezennel közírré teszem, hogy a Horvát-Slavin
és Dalmátországiakba a f. évi 12682 | 892 számú
hirdetményben közzétett s ragályt fogóknak
minősített tárgyaknak bevitelére vonatkozó
tilalom még a gummi felékre, disznó és
lúdszírra, fagygyura, szalonára, sódarra, ócska
zsákokra és mindenféle gypajura is kiterjed.
A sárgarépa, burgonya azonban ha egyenest
czukor vagy szeszgyárba vitetnek, — tilalom
mentesek.

Midőn tehát erről a nagyközönséget s kü-
lönösen a kereskedőket a jelen hirdetmény út-
ján értesitem, egyidejűleg figyelmeztetem, hogy
a tilalom dacára netalán bevitt tárgyak fertőt-
lenítése, vagy megsemmisítése által okozott kárt
önmaguknak tudják be.

Kelt Aradon, 1893. évi november hó 8-án,
a város kapitányi hivatala, mint I.-s foku egész-
ségügyi hatóság.

Főkapitány úr helyett
Nyáry Béla,
alkapitány.

862 3-8

Nyomtatott az „Aradi nyomdatársaság” könyvnyomdájában.

18753 | 892.

3-8

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur
78774 | 892. sz. a. kiadott körrendeletével értesíti
a törvényhatóságokat, hogy a new-yorki osztrák-
magyar főkonznak a külügyminiszteriumhoz tett
és onnan a belügyminiszterrel közölt jelentése sze-
rint az Europa több helyén fellépett cholera jár-
vány behurcolásának megakadályozása czéljából
az E. A. Egyesült államok területén partra lépni
nem szabad.

Ezt azzal hozzuk a közönség tudomására, hogy
a netán kíváncsiaknak szándékoztak fel fognak tar-
toztatni és előbbi lakóhelyükre visszautasítottatni.
Aradon, 1892. október 22.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége.

27149 | I.

786 3-3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezető-
sége részére az 1892 évben szükséges: 2206
darab I. rangú ütközési, 12504 darab I. rangú
közbenő, továbbá 4515 darab II. rangú ütközési
és 25585 darab II. rangú közbenő tölgy vagy
bukk talpfa szállítása iránt ezennel nyilvános pá-
lyázatot hirdet.

Az ajánlatok f. é. november 15-ig a zágrábi
üzletvezetőséghez beterjesztendők.

Ajánlható tölgy és telítetlen vagy telít-
bukk talpfa.

Ha telített bukk talpfa ajánlatik, a telítési
mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

Fentartjuk a jogot, hogy a kiírt szükséglet
tetszésünk szerint tölgy vagy bukk talpfa által
fedeztessék és hogy a szállításra átengedendő
mennyiség tetszésünk szerint 25%-al felemeltes-
sék vagy leszállíttassék.

Az 5% bánatpénz f. é. november hó 14-én
a zágrábi üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál le-
teendő.

A 129381 | 91 általános és a 21987 | 92 sz.
különleges szállítási feltételek a nyomtatványtár-
ságon megtekinthetők (15 illetve 25 kr) lefize-
sével.

Zágráb, 1892. október 11-én.

Az üzletvezetőség.

10029 | 892.

3-8

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur
81262 | 892. kelt körrendeletével a cs. és kir. bel-
ügyminiszter ur f. hó 15-én 41567. sz. a. kelt át-
irata nyomán tudomásvétel végett közírré teszi,
hogy a cholera mentes vidékről Szerbiába utasok
az osztrák-magyar monarchiából érkező utasok
ellen különben kiszabott 3 napi vesztégzár alól
csak úgy lesznek felmentve, ha rendőrségi (ható-
sági) bizonyítvánnyal tanúsítják, hogy ideérkeztek
alatt 6 napig csakis cholera mentes helyeken tar-
tozkodtak.

Arad, 1892. október 22.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak

133314

Hirdetmény.

A magyar és osztrák vasutakon érvényes közös
dijszabási határozmányokhoz (dijszabás I. rész)
XI. pótlék életbe lépése.

A magyar-, osztrák és közös vasutak (a
cs. kir. szab. déli vaspálya társaság kivételével
a cs. és kir. Boszna vasut és a banyaluka-do-
berlini cs. és kir. katonai vasut vonalainak te-
rületén az 1887. évi szeptember hó 1-től érvé-
nyes, a gyors- és teherárak, valamint élő álla-
tok, járművek és hullák szállítására nézve közös
határozmányokat tartalmazó dijszabáshoz (I.
rész) folyó évi november hó 1-én a XI. pótlék
lép életbe, mely az áruk szállítására érvényes
általános határozmányokra és az áruosztályozásra
vonatkozó módosításokat és kiegészítéseket tar-
talmaz.

Ezen pótlék példányai a magy. kir. állam-
vasutak dijszabási osztályába valamint a többi
részes vasutagazgatóságnál szerezhetők meg,
Budapest, 1892. október 10-én.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
egyszersmind a részes vasutak nevében is.